

2026-04-20 Nr. NV-972

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-26-204(2), TAIS-26-721(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BIRŽŲ IR GRAŽUTĖS REGIONINIŲ PARKŲ PLANAVIMO SCHEMŲ (RIBŲ IR TVARKYMO PLANŲ) RENGIMO PRADŽIOS IR PLANAVIMO TIKSLŲ“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Istatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA**Dėl Biržų regioninio parko**

Nuo Biržų regioninio parko (toliau – Biržų parkas) ir jo zonų ribų plano ir tvarkymo plano patvirtinimo 2009 metais pasikeitė gamtinė, demografinė ir ūkinė situacija. Dabartinė Biržų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai) (toliau – planavimo schema) ir priemonės neužtikrina efektyvios apsaugos ir lankytojų poreikių. Todėl siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros vertybes, tinkamai reguliuoti rekreacinę ir ūkinę veiklą, sudaryti prielaidas efektyviai saugoti ir tvarkyti teritorijas, būtina parengti naują Biržų parko planavimo schemą. Planuojama, kad Biržų parko plotas padidės apie 500 ha. Į Biržų parką traukiamuose naujuose plotuose (esamame Pamūšių valstybiniame kraštovaizdžio draustinyje) vyrauja privačios nuosavybės žemė (apie 70 proc.).

Dėl Gražutės regioninio parko

Nuo Gražutės regioninio parko (toliau – Gražutės parkas), jo zonų ir buferinės apsaugos zonos ribų plano ir tvarkymo plano patvirtinimo 2010-2011 metais pasikeitė gamtinė, demografinė ir ūkinė situacija. Pasikeitus aplinkybėms ir poreikiams, Gražutės parko planavimo dokumentai tapo neaktualūs. Siekiant tinkamai valdyti lankytojų srautus ir saugoti gamtines ir kultūros vertybes, būtina parengti naują Gražutės regioninio parko planavimo schemą. kad Gražutės parko plotas padidės apie 1000 ha. Į Gražutės parką traukiamuose naujuose plotuose vyrauja valstybinės reikšmės žemė (apie 90 proc.).

Poreikis keisti Biržų ir Gražutės parkų ribas grindžiamas naujausiais duomenimis, surinktais vykdant ES ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „EB svarbos natūralių buveinių inventorizavimas, palankios apsaugos būklės kriterijų nustatymas ir monitoringo sistemos sukūrimas“, ir Saugomų rūšių informacinėje sistemoje registruotais duomenimis.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu, valstybinių parkų ribų ir tvarkymo planai yra pagrindiniai dokumentai, nustatantys paveldo apsaugos bei veiklos plėtojimo reikalavimus. Pagal galiojančius įstatymus, specialiojo planavimo procesas pradedamas tvirtinančio subjekto sprendimu. Kadangi regioninių parkų planavimo schemas tvirtina Vyriausybė, jų rengimui pradėti būtinas atitinkamas Vyriausybės nutarimas.

Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, numatoma pradėti Biržų ir Gražutės parkų planavimo schemų (ribų ir tvarkymo planų) rengimą.

Planuojama:

- peržiūrėti ribas (bus tikslinamos parkų, jų funkcinių zonų bei buferinių apsaugos zonų ribos, vertinamas gretimų teritorijų prijungimo tikslingumas);
- numatyti priemones kraštovaizdžiui ir ekosistemoms atkurti, saugomų rūšių bei buveinių būklei užtikrinti, vertinamos galimybės didinti griežtai saugomų teritorijų plotą;
- nustatyti paveldo objektų išsaugojimo, tvarkymo ir naudojimo priemones.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne

Planuojama, kad Biržų ir Gražutės parkų planavimo paslaugoms reikės apie 300 000 eurų. Tikslios sumos paašškės atlikus viešuosius pirkimus. Lėšų šaltinis – Aplinkos ministerijos įgyvendinamos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-08-01 „Išsaugoti biologinę įvairovę“ lėšos.

Tikslus kompensacijoms reikalingų lėšų poreikis priklausys nuo draustinių ploto ir sprendinių (orientacinė visų tipų kompensacijų suma – apie 200 000 eurų). Kompensacijų mokėjimo laikotarpis, priklausomai nuo saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių, gali trukti iki kelių dešimtmečių (kol jauni medynai sulauks leistino kirtimo amžiaus). Numatoma, kad nuo 2026 m. vienkartinės kompensacijos bus išmokamos iš pažangos priemonėje Nr. 02-001-06-08-01 „Išsaugoti biologinę įvairovę“ numatytų ES struktūrinių fondų lėšų. Tikslus kompensacijoms reikalingų lėšų poreikis priklausys nuo planavimo schemos sprendinių.

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS)

☐ Taip ☒ Ne

GYVENTOJAMS

☐ Taip ☒ Ne

ŪKIO SUBJEKTAMS

☐ Taip ☒ Ne

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS

☐ Taip ☒ Ne

Tikėtina, kad, atlikus saugomų teritorijų planavimo darbus (veiksmus), gali atsirasti papildoma minimali administracinė našta gyventojams ir ūkio subjektams. Jei taip atsitiktų, administracinės naštos dydis turės būti įvertintas prieš Vyriausybei priimant sprendimus dėl regioninių parkų planavimo schemų patvirtinimo.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☒ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☒ ŽŪM ☐ LSA ☐ Verslo asociacijos (Privatų miškų savininkų asociacija) ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų (Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija) ☒ Kita (savivaldybėms, Valstybinei miškų tarnybai, VSTT, Valstybinei miškų urėdijai)

TM, FM, ŽŪM, KM pastabų neturėjo, kitos institucijos pastabų nepateikė. Atsižvelgta į VSTT ir Valstybinės miškų tarnybos pastabas.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų nepateikė (2026 m. balandžio 17 d. išvada Nr. NV-962).

Projektas pateiktas pakartotinai, nes buvo grąžintas rengėjams tikslinti pagal Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Buvusios pastabos suderintos darbo tvarka.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Jurgita Gaižiūnienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja